

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Ústav germánských studií

Štěpán Zbytovský, Ph.D.
Ústav germánských studií
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova v Praze
Náměstí Jana Palacha 2
11638 Praha 1

V Praze, 23.8.2012

Posudek k bakalářské práci

Martina LUPÍNKOVÁ. Poetry Slam und Slam Poetry in Deutschland und Tschechien. Geschichte, Formen und Vergleich. Praha: FF UK, 2012, 113 s.

Autorka předložila obsáhlou bakalářskou práci, jež je výsledkem jejího dlouhodobého zájmu a mnohaměsíčního pečlivého studia i práce ‚v terénu‘; mnohé ze získaných materiálů a poznatků navíc nebylo možné do formátu práce integrovat. Tematicky se práce zaměřuje na jeden z nejživějších proudů současné literární kultury, jemuž se v posledních letech dostává i zasloužené pozornosti literárněvědné i obecně kulturologické. Díky důkladné rešeršní práci i osobnímu kontaktu s některými slamery se autorce podařilo shromáždit nejen dle svých znalostí všechnu relevantní dostupnou literaturu k tématu, ale také zhodnotit cenná vlastní interview s tvůrci a organizátory poetry slamů. Otevřeně připouští, že se nejedná o první kvalifikační práci k tématu, a s dosavadními diplomovými a bakalářskými pracemi kriticky pracuje; nicméně jde nepochybně o první práci, která pojednává daný žánr a inscenační formát v komparativní perspektivě, zaměřené na českou a německou scénu. Nejde jí tedy o prezentaci hlavních představitelů či institucí obou scén, nýbrž o sledování strukturních analogií a rozdílů.

Ústav germánských studií

Osnova práce je logicky a přehledně členěna na základní výklad terminologie a dějin (kap. „Poetry Slam – Slam Poetry – Performance“ a kap. „Geschichte“, s. 12-27), kde autorka mj. přesvědčivě vysvětluje důvody vyhrazení termínu poetry slam pro inscenační formát, zapojený tak či onak do kontextu kulturního života, a termínu slam poetry vymezující žánr, popř. základní rysy velice rozmanitého spektra textů v tomto inscenačním formátu přednášených. Autorka zdůrazňuje performativní charakter předmětu zkoumání, a proto zařadila také funkční poukazy na teorii performance.

Další dvě kapitoly, pro práci nejdůležitější, se právě na tyto dva aspekty komparativně zaměřují, přičemž jednotlivé dílčí momenty rozebírají vždy pro německou a českou scénu. Pro obě strany se autorka pokusila vybrat reprezentativní materiál a po rozumné úvaze se rozhodla pro analýzy zejm. ‚národních‘ mistrovství, jakkoli si je vědoma jistých rizik tohoto předvýběru. Věnuje se tak nejprve momentům prostorové a časové situace, průběhu slamů, základním pravidlům, hlavním aktérům, specifickým formátům a konečně situování poetry slamu v sociální síti ‚scény‘ a mezinárodním kontaktům. Ve vztahu k žánrovým charakteristikám se zaměřuje na srovnání podobných/různých přístupů k performančnímu prezentování textů, druhovému a žánrovému zařazení konkrétních textů, tendencím v jejich tematické, jazykové prostředky a konečně „mýtu improvizace“, působícímu zejména v Česku. Některé pasáže by nesporně bylo možné dovést do preciznějšího tvaru formulačně i obsahově – potom by ovšem byl text bez problému obhajitelný jako práce magisterská.

U přesvědčení o nesporných kvalitách práce chci položit několik otázek k diskusi: Autorka několikrát hovoří o „undergroundovém“ charakteru zejm. české

Ústav germánských studií

scény. Mohla by soustředěně vyložit, proč je tento termín dle jejího názoru na místě? K tematickému profilu sledovaných scén: není možné přece jen precizněji rozlišit převažující politické zaměření textů? Z kapitoly 5.3 – zdá se – vyplývá, že feministická/genderová témata se na německé scéně objevují méně než na české. Je tomu tak? Pro další případnou práci na textu bych doporučil zaměřit se na kapitolu 5.4 – srovnání jazykových prostředků by patrně bylo možné lépe koncipovat: např. je otázka, zda zapojení slangu, vulgarismů, mediálních titulků apod. slammerské texty toliko přibližuje publiku (s. 79) či má i jiné funkce. Také bych právě v této kapitole čekal intenzivnější analytické zapojení textových příkladů, tím spíše, je-li konstatována zvláštní „linie řečové hry“, sledovatelná v české slamové scéně.

Přes drobné gramatické, stylistické a typografické chyby se dle mého nepochybně jedná o práci splňující stanovený cíl, jejíž hodnota spočívá v informativní, poučné a zároveň přehledné a čtivé komparaci obou scén. Díky tomu je možno práci považovat za svébytný příspěvek k současné odborné diskusi a není divu, že autorce byly učiněny nabídky k jejímu zpracování do podoby publikace pro širší kulturní veřejnost. Proto práci bez výhrad doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci **výborně**.

Mgr. Štěpán Zbytovský, Ph.D.